

Nr 138.

Av herr **Gustafsson** i Bogla m. fl., angående utredning om ändring av gällande bestämmelser rörande rätt till understöd från Vadstena krigsmanshuskassa.

Riksdagen behandlar varje år många ansökningar om understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa. De flesta av dessa ansökningar bliva emellertid avslagna, därför att sökandenas tjänstgöringstid icke har den omfattning, som de nuvarande bestämmelserna för rätt till understöd ur nämnda kassa föreskriva.

Riksdagen har visserligen under senare år vidgat möjligheterna för understöds erhållande. I svensk författningssamling nr 115 år 1909 stadgas nämligen att för understöds erhållande erfordras 20 tjänsteår vid 50 års ålder. Numera beviljar riksdagen understöd om sökandena varit anställda under 15 år och antalet tjänstgöringsdagar uppgår till minst 400 dagar — utbildningstiden ej inräknad — under förutsättning, att sökandena kunna styrka, att de på grund av hög ålder eller sjukdom äro urståndsatta att genom eget arbete kunna försörja sig, samt om deras ekonomi i övrigt är sådan att de icke ha tillgångar till sin försörjning.

Flera skäl tala dock för, att det vore i hög grad önskvärt, rimligt och rättvist, om det jämförelsevis ringa antal av f. d. militära befattningshavare, som frågan här gäller, kunde beredas tillfälle att erhålla understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa även om deras tjänstetid understiger 15 år.

Om bestämmelserna ändrades så att understöd kunde beviljas även dem som icke tjänat under föreskriven tid, skulle många, som nu måste anlita fattigvården för sin försörjning, befrias från att behöva göra detta.

Det finnes ännu ett skäl som motiverar att en förändring av nuvarande bestämmelser i här berörda fråga borde ske. Orsaken varför många av dessa f. d. militära befattningshavare togo avsked ur sin tjänst, innan de voro berättigade till understöd, ligger nämligen i statsmakternas beslut i försvarsfrågan.

För denna kategori av militärt anställda skapades genom dessa beslut otrygghet och ovisshet för framtiden. Av denna anledning togo många av dem avsked ur militärtjänsten i syfte att söka sig utkomst på andra arbetsområden.

Om dessa otrygga och ovissa förhållanden varit rådande vid den tidpunkt de började sin militära anställning, så är det givetvis antagligt att de redan vid den tiden hade sökt sin utkomst på annat håll.

Det kan sålunda, såväl med hänsyn till önskvärdheten av att dessa f. d. militära befattningshavare böra beredas tillfälle till att erhålla bidrag till sin

försörjning som jämväl med hänsyn tagen till de omständigheter som voro tillfinnandes när de började sin militära bana samt orsakerna varför de avbröto densamma, kunna anses såsom rimligt och rättvist att en ändring av de nuvarande bestämmelserna angående rätt till understöds erhållande ur Vadstena krigsmanshuskassa må av riksdagen beslutas. Det kan måhända av ekonomiska skäl icke låta sig göra att alla kunna erhålla samma understöd, oavsett tjänstgöringstidens längd. Lämpligen kunde understöden i de fall då tjänstgöringstiden icke uppgår till femton år utgå med ett lägre belopp, i graderad skala, alltefter tjänstetidens längd.

Uppenbarligen kan här icke föreslås, att riksdagen utan föregående utredning fattar beslut i denna fråga, men vi tillåta oss med stöd av det ovan anförda hemställa,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning ifråga om ändrade bestämmelser för rätten till understöds erhållande ur Vadstena krigsmanshuskassa i syfte att bereda dem som för närvarande icke kunna erhålla understöd ur nämnda kassa rätt därtill, om de haft en tjänstetid av 10—12 år, och om framläggande av på denna utredning grundat förslag.

Stockholm den 21 januari 1938.

Edvin Gustafsson,
Bogla.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

J. V. Pettersson,
Norregård.
